

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	2.Kf.700.255/2024/7.
A felperes:	felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	Ügyvédi Iroda1 – dr. Funtig Zoltán ügyvéd (felperesi képviselő címe)
Az alperes:	Pénzügyminisztérium (1051 Budapest, József nádor tér 2-4.)
Az alperes képviselője:	dr. Keresztes Ágnes kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	fizetési felszólítás jogszerűségének felülvizsgálatával kapcsolatos közigazgatási jogvita
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (11. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Fővárosi Törvényszék 6.K.700.298/2024/10. számú ítélete

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és a perköltség összegét 190.500 (százkilencvenezer-ötszáz) forintra leszállítja, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 50.800 (ötvenezer-nyolcszáz) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2017. április 13. napján ösztöndíjas szerződést kötött a Szervezet1gel, mint a Program megvalósításában közreműködő szervezettel, valamint a Intézmény1mal, mint befogadó intézménnyel. A Szervezet1 az ösztöndíj szerződést 2017. november 17. napján azonnali hatállyal felmondta arra hivatkozással, hogy a felperes 2017. szeptember 30.

napjával befejezte a külföldi szakmai gyakorlatot és előzetes értesítés nélkül elhagyta gyakorlati helyét.

[2] A Szervezet1 a 2018. október 29. napján kelt fizetési felszólításával az ösztöndíj szerződésből eredő 861.333 forint megfizetésére szólította fel a felperest arra hivatkozással, hogy az azonnali hatályú felmondás következtében a teljes ösztöndíj összegét vissza kell fizetnie a szerződés 20. pont b) pontja alapján.

[3] A fizetési felszólítással szemben előterjesztett felperesi kereset nyomán a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az 58.K.30.004/2019/13. számú ítéletével a fizetési felszólítást megsemmisítette, mely ítéletet a Kúria a Kfv.VII.38.221/2019/6. számú ítéletével hatályában fenntartott. A Kúria az ítéletének indokolásában kimondta, hogy a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Kttv.) 47. § (5) bekezdés b) pontja be) alpontjára, és 149. § (8) bekezdésére figyelemmel a Szervezet1 nem volt jogosult a fizetési felszólítás kibocsátására, az ösztöndíjas foglalkoztatási jogviszonnyal összefüggő tartozás tekintetében a befogadó intézmény, vagyis a Intézmény1 minősül jogosultnak.

[4] A Szervezet1 2020. szeptember 27. napján ismételt fizetési felszólítással hívta fel a felperest az ösztöndíj szerződésből eredő tartozás megfizetésére. A felperesnek a Közszerzői Döntőbizottság (a továbbiakban: KDB) panaszt elutasító határozatát követő keresetére a Fővárosi Törvényszék a 6.K.706.235/2021/7. számú ítéletében ítéletével a fizetési felszólítást megsemmisítette, mely ítéletet a Fővárosi Ítéltábla a 2.Kf.700.034/2022/5. számú ítéletével helybenhagyott, felhívva a Kúria korábbi ítéletében kifejtetteket az igény jogosultja tekintetében.

[5] A Szervezet1 2023. június 23. napján továbbította a Intézmény1 jogutódja, az alperes részére az ösztöndíj jogviszonnyal összefüggő iratokat, majd az alperes a 2023. július 19. napján kelt számla számú fizetési felszólításával felhívta a felperest az ösztöndíj szerződésből fennálló 861.333 forint tőke és késedelmi kamata megfizetésére.

[6] A fizetési felszólítással szemben a felperes közszolgálati panaszt terjesztett elő, melyet a Közszerzői Döntőbizottság a határozatszám1 számú határozatával elutasított. A Közszerzői Döntőbizottság a határozatának rendelkező részében kimondta, hogy a felek az eljárással felmerült költségeiket maguk viselik.

A felperes keresete, az alperes védirata

[7] A felperes a keresetében kérte az alperesi fizetési felszólítás megsemmisítését, perköltség igényét ügyvédi megbízási szerződés alapján a KDB előtti eljárásra 250.000 forint + ÁFA összegben, míg az elsőfokú bírósági eljárásra 250.000 forint + ÁFA összegben jelölte meg. Hivatkozott arra, hogy az alperes nem lett volna jogosult a fizetési felszólítás kibocsátására, továbbá a követelése elévült. Az elévülés 2017. november 17. napján kezdődött a szerződés felmondásával, a Kttv. 192. § (1) bekezdése szerinti hároméves elévülési idő 2020. november 17. napján lejárt. Az elévülési időt a Szervezetl igényérvényesítése nem szakíthatta meg, mert arra csak a jogosult általi fizetési felszólítás lehet alkalmas. A Pénzügyminisztérium, illetve jogelődje az ösztöndíj szerződés tartalmát, annak felmondását ismerhette, a szerződés megszüntetéséhez a hozzájárulása szükséges volt, megnyílt a szerződéssel kapcsolatos igényérvényesítési lehetősége, mindazon információk birtokában lehetett, amivel a követelését érvényesíteni tudta, tehát az elévülés nyugvása nem megállapítható.

[8] Az alperes a védiratában a keresetnek mint alaptalannak az elutasítását kérte. Hivatkozott arra, hogy a Kúria ítélete nyomán a befogadó intézmény alperes tekinthető a követelés jogosultjának. A követelés nem évült el figyelemmel arra, hogy az elévülési idő megszakadt a Szervezetl általi fizetési felszólításokkal. Amennyiben a megszakadásra történő hivatkozása eredménytelen lenne, hivatkozott arra, hogy az elévülési idő nyugodott, mert érthető okból nem volt abban a helyzetben, hogy az igényét érvényesítse. Az igény érvényesítéséhez szükséges információt csak 2023. június 23. napján kaptam meg a Szervezetltől az összes irattal, ezen átvételt követő egy hónapon belül érvényesítette igényét a felperessel szemben. Ezen időpontig nem volt tudomása arról, hogy a Szervezetl intézkedései eredményre vezettek-e, megtérült-e a követelés vagy annak egy része, tehát nem volt abban a helyzetben, hogy a követelését érvényesíteni tudja. A felperes perköltségét részben alaptalannak tartotta, mert a KDB előtti eljárással felmerült költségét a peres eljárásban már nem érvényesíthette. Az elsőfokú eljárásra felszámított perköltséget pedig eltúlzottnak tartotta a védiratában részletesen kifejtett szempontokra figyelemmel.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[9] Az elsőfokú bíróság az ítéletével az alperes fizetési felszólítását megsemmisítette és kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 635.000 forint perköltséget. Az ítéletének indokolásában a Kúria Kfv.VII.38.221/2019/6. számú ítéletére, valamint a Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.700.034/2022/5. számú ítéletére utalással kifejtette, hogy a Kttv. 47. § (5) bekezdés b) pont be) alpontja és 149. § (8) bekezdése alapján az alperes jogosult volt az ösztöndíj szerződésből eredő követelés érvényesítésére, a fizetési felszólítás kibocsátására.

[10] Az elévülés kérdésében a Kttv. 192. § (1), (4)-(7) bekezdéseire utalást követően kifejtette, hogy az elévülést megszakítja az igény érvényesítésére irányuló fizetési felszólítás, ugyanakkor a kialakult bírói gyakorlat szerint az elévülést csak az az eljárási cselekmény szakíthatja meg, amely az igény érvényesítésére ténylegesen alkalmas, melyhez hozzátartozik, hogy arra az igény érvényesítője jogosult legyen. A nem jogosulttól származó

nyilatkozat nem képes joghatást kiváltani, az elévülési időt megszakítani. 2023. július 19. napját, az alperesi fizetési felszólítást megelőzően nem keletkeztek olyan fizetési felszólítások, amelyek alkalmasak lettek volna az elévülési idő megszakítására, ugyanis a Szervezetl által kiadott fizetési felszólítások az ügyben eljár bíróságok jogerős megsemmisítő döntései nyomán érvénytelenek voltak, mindezekre figyelemmel az alperesi hivatkozással szemben az elévülési idő nem szakadhatott meg.

[11] Az elévülési idő nyugvása tekintetében hangsúlyozta, hogy ennek bekövetkeztéhez az szükséges, hogy a jogosult menthető okból ne legyen abban a helyzetben, hogy a szerződésből eredő igényét ténylegesen igény érvényesíteni tudja. A követelés akkor érvényesíthető, ha a jogosult minden, az igény érvényesítéséhez szükséges lényeges információ birtokában van. A perbeli esetben az alperes arra hivatkozott, hogy nem volt tudomása a Szervezetl általi iratmegküldés előtt arról, hogy a követelés részben vagy egészben megtérült, ugyanakkor nem vitatta, hogy tudomással bírt a felperesi szerződésszegésről és az azonnali hatályú felmondásról, figyelemmel arra is, hogy a szerződés megszűnéséhez hozzá kellett járulnia a jogelődjének. Mindebből következően pontosan tisztában volt az ösztöndíj szerződés tartalmával és azzal, hogy az azonnali hatályú felmondás következménye az ösztöndíj visszafizetésére vonatkozó felperesi kötelezettség. A szerződés tartalmának, a felperesi szerződésszegés tényének ismeretében, valamint az azonnali hatályú felmondásához való hozzájárulása megadásával minden olyan információ birtokába került az alperes, amelyből felismerhető volt számára az igényérvényesítési lehetősége. Mindebből következően fel kellett volna ismernie, hogy a követelése megnyílt, fel kellett volna hívnia a Szervezetlet a fennálló tartozás összegére vonatkozó nyilatkozattételre, és ennek ismeretében meg kellett volna tennie az intézkedéseit a követelés érvényesítése iránt. Az a körülmény, hogy az alperes és a Szervezetl tévesen értelmezték a jogszabályi rendelkezéseket, nem jelenti azt, hogy menthető okból nem volt abban a helyzetben az alperes, hogy az igényét érvényesíteni tudja. Mindezek alapján sem az elévülési idő megszakadására, sem annak nyugvására vonatkozó alperesi hivatkozást nem tartotta megalapozottnak, megállapította, hogy az alperes fizetési felszólításával érvényesíteni kívánt követelése elévült, melynek érvényesítésére a Kttv. 192. § (5) bekezdése alapján nincs lehetőség, ezért az alperesi fizetési felszólítást megsemmisítette.

[12] Az alperest a felperesi perköltség viselésére a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 35. § (4) bekezdése szerint alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése szerint kötelezte. A KDB előtti eljárással felmerült költség vonatkozásában kifejtette, hogy a felperes az erre vonatkozó igényét a KDB előtti eljárásban a Közzszolgálati Döntőbizottságról szóló 69/2019. (IV. 04.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 14. § (3) bekezdés a) pontja alapján előterjesztette, a KDB a Rendelet 14. § (1) bekezdése alapján azért utasította el a felperesi költségigényt, mert a panasza elutasításra került. A felperesi költségigény a KDB általi elutasítástól függetlenül felmerült, ezért azt joggal felszámíthatta a jelen perben a pernyertessége esetére.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[13] Az alperes a fellebbezésében kérte elsödlelesen az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását, másodlagos fellebbezési kérelme az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítására irányult, harmadlagos fellebbezési kérelmében az elsőfokú ítélet perköltség viselésére vonatkozó rendelkezéseinek megváltoztatásával kérte a felperesi perköltség mérséklését. Fellebbezésének indokolásában hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság több okból megsértette a Kp. 84. § (2) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 346. § (5) bekezdése szerinti indokolási kötelezettségét. Egyfelöl mert az ítélet [16]-[25] bekezdéseiben nem tért ki az alperes által a védiratában hivatkozott kúriai gyakorlatra. Mellözte az elévülési idő megszakadásával kapcsolatban felhozott védirati álláspontot, amely a tárgyi szerződés speciális jellegét hangsúlyozta, figyelmen kívül hagyta az elévülés nyugvásával kapcsolatban hivatkozott több bírósági eseti döntést, mely a felperes álláspontját támasztotta alá. Az elsőfokú bíróság a perköltségviselést megalapozó indokolásában csupán a KDB előtti eljárással kapcsolatos költségigénnyel összefüggő védirati észrevételre reagált, nem tért ki az elsőfokú eljárásra felszámított perköltség eltúlzott mértékével kapcsolatos alperesi hivatkozásokra, ennek indokait sem adta. Felhívta a figyelmet az Alkotmánybíróság következetes gyakorlatára, miszerint a tisztességes bírósági eljárás alkotmányos követelménye tekintetében minimális elvárás, hogy a bíróság a feleknek az ügy lényegi részére vonatkozó észrevételét kellő alaposággal megvizsgálja és ennek értékeléséről a határozatában számot adjon. Az alperes eljárásjogi jogszabálysértésekre is hivatkozott.

[14] Állította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékok értékelése körében nem járt el körültekintően, a tényállást tévesen állapította meg. Mellözte azt az alperesi tényállítást, mely szerint 2023. június 23. napján kapta meg a szükséges iratokat a Szervezet1től, ez az eljárás az ügy érdemére kiható jogszabálysértés, az elsőfokú ítélet [22]-[25] bekezdésében foglaltak iratellenesek. Az elsőfokú bíróság egyoldalúan csak a felperes érvelését kezelte tényként, kizárólag a felperesi okfejtésre alapította az elévülés nyugvása kapcsán hozott döntését. Az elsőfokú ítélet [18] bekezdésében helytállóan rögzítette, hogy a követelés csak akkor érvényesíthető, ha a jogosult minden információ birtokában van, ugyanakkor az iratanyag átadására vonatkozó releváns tényrt figyelmen kívül hagyta. Érdemben előadta, hogy az ítélet érdemi jogi álláspontja téves. Az ítélet [22]-[23] bekezdéseiben összemosta a szerződösszegés körülményeit és az arra vonatkozó ismeretszerzést az igényérvényesítéshez szükséges információk megszerzésével. A szerződösszegés ténye és az azonnali hatályú felmondás önmagában még nem jelenti a követelés lejártának ismeretét és az ahhoz kapcsolódó információk megszerzését, ezért az elsőfokú ítélet [22] bekezdése iratellenes, mert azt állította, hogy a szerződösszegés tényének ismeretében az alperes minden szükséges információ birtokában volt. Az elsőfokú bíróság az alperes és a Szervezet1 magatartását az ítélet [5], [23]-[24] bekezdésében elmarasztalta, de a konkrét tényeket mellözte. Nem tulajdonított jelentőséget a Magyar Közigazgatási Ösztöndíjról szóló 228/2011. (X. 28.) Korm. rendeletnek (a továbbiakban. Korm. rendelet) mint fontos háttérjogszabálynak, továbbá az ösztöndíj szerződés alperes által többször is hivatkozott 15., 20. és 21. pontjainak. Mindezen eljárásával az elsőfokú bíróság megsértette a Kp. 78. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 279. § (1) bekezdését, a peradatok egyenként és összességében történő értékelésére vonatkozó előírást, figyelembe véve azt is, hogy a meggyőződés mint véleményalkotási forma nem lehet önkényes, annak meg kell felelnie a helyes gondolkodás követelményének és az ésszerűség elvárásainak. Az Program működéséhez mind a Korm.

rendelet, mind a periratok alapos ismeret szükséges, ennek hiánya miatt az elsőfokú ítélet [22]-[24] bekezdéseiben az elévülés nyugvása körében hozott döntés alaptalan, ezzel megsértette az elsőfokú bíróság a Kp. 2. § (4) bekezdését és 85. § (2) bekezdését. Az elsőfokú bíróság megsértette a Kp. 85. § (1) és (2) bekezdését is, mely szerint a közigazgatási tevékenység jogszerűségét a megvalósításának időpontjában fennálló tények alapján kell vizsgálni. Az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe az alperes által előadottakat, téves következtetésre jutott az alperesi érvelés mellőzésével, ezzel sérült a Kp. 2. § (4) bekezdése szerinti alapelvi jellegű követelmény, mely szerint a bíróságnak a jogvitát a kérelmek és jognyilatkozatok keretei között kell elbírálni, a nyilatkozatokat tartalmuk szerint kell figyelembe venni. Az elsőfokú ítélet a [23] bekezdésében foglalt elvárásokkal olyan követelményt támaszt az alperessel szemben, amely egyetlen jogszabályból sem vezethető le, ezáltal az elsőfokú ítélet sérti a Kp. 85. § (2) bekezdését és a Pp. 346. § (5) bekezdését. Az elsőfokú ítélet indokolásának [24] bekezdésében foglalt megjegyzés, mely szerint az alperes és a Szervezet1 tévesen értelmezték a jogszabályi rendelkezést, egyfajta negatív előjellel illeti az alperest, mely jogszabályi hivatkozás és levezetés nélküli megállapítás, és szintén felveti a Kp. 2. § (2) bekezdése szerinti tisztességes eljárás megsértését. Sérült az elsőfokú bíróság eljárásával a Kp. 2. § (2) bekezdése szerinti tisztességes eljárás követelménye is, mely a kialakult kúriai gyakorlatra is figyelemmel megkívánja a felek által megjelölt tények jogszabályok által meghatározott keretek közti alapos kivizsgálását. A fent kifejtettek szerinti tényállítások indokolás nélküli mellőzése, az érvelések egyoldalú figyelembevétele és az abból levont okszerűtlen következtetések miatt az elsőfokú bíróság nem teljesítette a tisztességes eljárás garanciáit, a felek közötti egyensúly nem jelenhetett meg. Az elsőfokú bíróság kizárólag a szerződésszegés témájára fűzte fel az érvelését, átvéve a felperesi okfejtés.

[15] Az elsőfokú bíróság az ítéletének [13]-[14] bekezdésében helytállóan állapította meg, hogy az alperes jogosult volt a fizetési felszólítás kibocsátására, azonban az elévülés körében a szerződésszegéssel kapcsolatos intézkedések vizsgálata a jogértelmezését helytelenül mellékvágányra vitte. Az azonnali hatályú felmondással az alperes tevékenysége lezárult az igényérvényesítés terén, további intézkedés – a Szervezet1 követelése felé előzetes tájékoztató – fel sem merülhetett, az elsőfokú ítéletben megkövetelt követendőnek tartott gyakorlat csak feltételezésen alapul, az egyetlen jogszabály alapján sem terhelte az alperest. Nem volt gondatlan, amikor nem érdeklődött a Szervezet1nél a követelés állásáról, 2023. június 23. napjáig nem tudhatott arról, hogy az igényt neki kellene érvényesítenie. Csupán annyi ismerettel bírt, hogy a szerződés felmondásra került és az ösztöndíjat a felperesnek ki kell fizetnie a Szervezet1 számlájára, a felperes ekkor már a külföldi kiküldetését teljesítette, még munkahely szintjén sem állt kapcsolatban a befogadó szervvel. A Kttv. csak annyit rögzít, hogy a befogadó szerv írásbeli felszólítás kibocsátásra jogosult, nem ír elő azonban ezzel kapcsolatban kötelezettséget az alperes részére. A fizetési felszólítás kibocsátására csak akkor kerülhet sor, ha többek között a tartozás lejárt és a követelés összege is ismert, az adott ügyben semmilyen körülmény nem indokolta, hogy az alperes feltételezhesse, hogy a felperes fizetési hajlandósággal nem bír. A Korm. rendelet alapján az ösztöndíjas jogviszony speciális háromoldalú jogviszony, amelyből eredően az alperes nem a saját követelése kapcsán jogosult fizetési felszólítást kibocsátani, mert az igény tényleges jogosultja a Szervezet1. Az alperes kellő ismerettel csak a szerződésszegés tényéről és az azonnali felmondásról bírt, mivel a Szervezet1 természetesen maga kezeli a saját számláját, az alperes nem észlelhette, hogy oda nem folyt be a követelt összeg. Sem a Kttv.-ból, sem a Korm. rendelet rendelkezéseiből nem vezethető le az a kötelezettség, hogy az alperesnek egyeztetnie kellett volna a Szervezet1gel a szerződésszegést követően, ennek fényében az elsőfokú bíróság a Kttv. 149. § (8) bekezdését sértő jogértelmezést foglalt el. Életszerűtlen annak elvárása, hogy a szerződés felmondását

követően a tényleges igényjogosult megkeresésének bevárása nélkül, maga kezdeményezze az alperes a felszólítás kibocsátását, mert bár ő az, aki az igényt érvényesítheti, de nem ő a követelés tényleges igényjogosultja. Azzal, hogy a jogalkotó a befogadó intézményt jelölte meg a fizetési felszólítás kibocsátására jogosultként, egy speciális helyzetet teremtett, viszont az alperes a jogalkotó fenti rendelkezése miatt nem szenvedhet hátrányt, nem minősülhet mulasztónak. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság az ítéletében a Kttv. 192. § (6) bekezdését és a Korm. rendelet 8. § (1)-(2) bekezdését tévesen értelmezte.

[16] Az elévülés nyugvása körében a Kttv. 192. § (6) bekezdésére hivatkozással hangsúlyozta, hogy menthető okból nem volt abban a helyzetben, hogy az igényét érvényesíthesse. Hivatkozott az e körben kialakult bírói gyakorlatra és a jelen ügy atipikus jellege kapcsán arra, hogy hasonló vagy azonos témájú kúriai döntés nem lelhető fel. Állítása szerint a Kúria Kfv.37.016/2024/9. számú eseti döntésére figyelemmel az ügyazonosság kapcsán kiterjesztő értelmezést kell alkalmazni. Az alperes a fellebbezésében a BH2014.270, Mfv.10.025/2022/6., Pfv.21.248/2017/9., Pfv.III.20.779/2012/3. és Kf.45.088/2021/6. számú eseti döntésekre hivatkozással kívánta alátámasztani azt a kúriai kiterjesztő jogértelmezést, amelyre figyelemmel az elévülés nyugvása kérdéskörében az álláspontja elfogadható volt. Kiemelte, hogy a Kúria az eseti döntéseiben nem támasztott az igényérvényesítésre jogosulttal szemben olyan követelményt, mint amit a tájékozódással, tudomásszerzéssel kapcsolatban az elsőfokú bíróság az alperestől elvárt. Nem róta fel az ügyfélnek, hogy körültekintőbben kellett volna eljárnia, azt vizsgálta, hogy ténylegesen mikor szerzett tudomást a fél az elévülés körében releváns körülményekről. A kúriai gyakorlat azt rögzítette, hogy a teljeskörű információ megszerzéséig az elévülési idő nyugszik. Mindezekre figyelemmel a perbeli esetben menthető okból nem tudta igényét érvényesíteni, mert a követelés érvényesítéséhez szükséges valamennyi információt csak 2023. június 23. napján, a Szervezetl általi iratmegküldéssel kapta meg, az elévülési idő ezen időpontig nyugodott, az ezzel kapcsolatos elsőfokú ítéleti álláspont megalapozatlan, az elévülés nyugvása intézményének téves jogértelmezésén alapul. Az elsőfokú bíróság ítélete a fent részletezett bírói gyakorlattól jogkérdésben eltért, sértette a Kttv. 192. § (5) és (6) bekezdését.

[17] A fellebbezési érvelés szerint az elsőfokú bíróság perköltségre vonatkozó rendelkezése sérti a Kp. 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 82. § (2) bekezdése első fordulátát. Az elsőfokú bíróság helytelenül ítélte meg úgy, hogy a KDB előtti költséget a felperes jogszerűen érvényesíthette a peres eljárásban, ezzel kapcsolatban jogszabályi rendelkezésre nem hivatkozott. A felperesi megbízási szerződés külön szabályozza a két eljárást, a KDB előtti és a peres eljárás költségét, a KDB elutasította a felperesi panaszt, így a KDB előtti eljárással kapcsolatos költségérvényesítésre a felperes a perben nem volt jogosult. A KDB előtti eljárás az elsőfokú peres eljárást megelőzően lezárult, a kereset benyújtására a panasz elutasítása okán a felperes nem volt köteles. A KDB előtti eljárás a Kp. szerint nem megelőző eljárás, ezért a KDB előtt ténylegesen meg nem állapított költség felszámítása nem szükségszerű az elsőfokú eljárás során. A panasz eljárás és az elsőfokú eljárás ugyanazon beadványok és érvelés alapján folyt, a kétszeres díjszámítás túlzó és jogszerűtlen. Az elsőfokú bíróság indokolás nélkül mellőzte az elsőfokú peres eljárással kapcsolatos felperesi perköltségigény eltúlzottságára vonatkozó védíráti hivatkozásokat, mely szerint a beadványai túlzott munkaráfordítást nem igényeltek, azok 2021 óta azonos szerkesztéssel és azonos érvekkel készültek, az ügyben egy tárgyalásra került sor bizonyítási eljárás lefolytatása nélkül, gyakori beadványkészítésre, hosszadalmas tárgyalásra nem került sor. Az ügyben

jogkérdésben okiratok alapján kellett dönten, mely iratok már a KDB előtti eljárásban csatolásra kerültek. Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 2. § (2) bekezdését sértően, eltúlzott mértékben állapította meg a felperesi perköltséget.

[18] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú ítélet helybenhagyását, másodfokú perköltség igényét megbízási szerződés alapján 250.000 forint + ÁFA összegben jelölte meg. Fellebbezésének indokolásában kifejtette, hogy az elsőfokú ítélet indokolása nem hiányos, a felek nyilatkozatai a releváns körben rögzítésre kerültek, az elsőfokú bíróság felhívta az ügy érdemi eldöntése szempontjából releváns jogszabályhelyeket. Az ítélet indoklásából egyértelműen kiderül, hogy melyik az a három jogkérdés, amelyben a bíróság döntött, abban miként foglalt állást és ez milyen jogi indokokon alapul. A Kp. 2. § (2) bekezdésének megsértésére történő alperesi hivatkozás megalapozatlan, a tisztességes eljárás alapelvét az elsőfokú bíróság nem sértette meg, sem azzal, hogy az egyik fél nyilatkozatait vette figyelembe, sem pedig más módon. A jogi indokolásnak csak a Kúria közzétett határozatától való eltérés esetén kell erre vonatkozó indokolást tartalmaznia, az alperes által a védiratában felhívott BH-ákra való hivatkozásnak az ítélet indoklásában szükségszerűen nem kellett megjelenie. Az elsőfokú bíróság megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy a követelés elévült, ezért a Kttv. 192. § (5) bekezdése alapján a fizetési felszólítás megsemmisítése indokolt. A Kttv. 192. §-a szerinti menthető ok az alperes tekintetében nem volt megállapítható, az azonnali hatályú felmondásról tudomással bírt, ahhoz hozzájárult, már a felmondáskor tudomása volt arról, hogy mint munkáltató igényérvényesítési helyzetbe került, a követelése esedékessé vált, a hároméves elévülési idő megkezdődött. Az alperesnek nem a Szervezet1 bankszámláját kellett volna figyelnie, hanem mint igényjogosultnak meg kellett volna kezdenie az igénye érvényesítését. Elfogadhatatlan az az alperesi érvelés, hogy nem vezethető le egyetlen jogszabályból sem, miszerint egyeztetnie kellett volna a követelésről a Szervezet1gel. A közpénzekkel gondosan kell gazdálkodni, ebbe a körbe tartozik az is, hogy az egyes költségvetési szervek adott esetben kommunikálnak egymással. A jogszabály nem ismerete nem mentesít a jogkövetkezmények alól, amennyiben az alperes önhibájának hiányát állapítanánk meg, ez az elv sérülne. Elképzelhetetlen az önhiba hiánya a nagyszámú jogász végzettségű foglalkoztatottal rendelkező alperesi szervezet esetében, továbbá az is, hogy az igényjogosult alperes több mint 6 éven keresztül nem érdeklődik a Szervezet1nél az igény érvényesítésének állásáról. A KDB eljárása a Kp. értelmében nem megelőzően eljárás ugyan, azonban a perköltség megállapításánál nem ennek van jelentősége, hanem annak, hogy ez a peres eljárást kötelezően megelőzi-e. A KDB előtti eljárásban a panaszos a törvény értelmében jogosult jogi képviselőt igénybe venni, elutasított panasz esetén egy nyertes perben az ezzel kapcsolatos költségét a peres eljárás költségeivel együtt lehetősége van érvényesíteni, máskor azt nem tudná megtenni. Az elsőfokú perköltségigény mértékével kapcsolatos alperesi okfejtés a Kúria Pfv.II.20.887/2023/6. számú, a perköltség megállapítása körében irányadó szempontokról szóló döntése fényében nem foghat helyt. A fenti joggyakorlat értelmében nem vizsgálható, hogy az ügyvéd beadványai milyen terjedelműek és nem értékelhető a munkája tartalmi minősége sem. Mindezekre tekintettel megalapozott az elsőfokú bíróság perköltség körében hozott döntése is.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[19] A fellebbezés az alábbiak szerint részben alapos.

[20] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 108. § (1) bekezdése alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az ügy érdeme – az elévülés – körében a releváns tényállást helytállóan állapította meg, az irányadó anyagi jogszabályi rendelkezéseket megfelelően alkalmazta, és jogszerű következtetést vont le az alperesi követelés elévülésére vonatkozóan, az ítéletének indokait ebben a körben a másodfokú bíróság azok ismétlése nélkül osztotta. Megalapozatlan döntést hozott ugyanakkor a perköltség vonatkozásában, melynek körében egyrészt a peres eljárásban fel nem számítható költséget állapított meg, másrészt indokolatlanul magas összegben határozta meg a felperes elsőfokú perköltségét.

[21] Az alperes a fellebbezésében eljárásjogi jogszabálysértésként hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság nem tett eleget teljes körben az indokolási kötelezettségének, az előadásait indokolás nélkül mellőzte. Az elévülés nyugvásával kapcsolatban az alperes az elsőfokú eljárásban valóban több kúriai eseti döntésre hivatkozott, ezeket az elsőfokú bíróság az ítéletének indokolásában nem nevesítette, azonban – a lent részletezettek szerint – az ügy releváns körülményeit megfelelően értékelve az elévülés körében irányadó anyagi jogszabályhelyeknek megfelelő, helytálló érdemi döntést hozott. A másodfokú bíróság az elévülés körében hozott elsőfokú döntés érdemi felülbírálata során az alperes által a fellebbezésében megismételt eseti döntéseket az értékelési körébe vonta, ezáltal az elsőfokú ítélet fenti indokolásbeli hiánya nem jelentett az ügy érdemére kiható olyan lényeges eljárási jogszabálysértést, ami az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezéséhez vezethetett volna. Az elévülés megszakadása körében az alperes a fellebbezésében csupán hivatkozott az elsőfokú eljárás során képviselt álláspontjára, a tárgybeli szerződés speciális jellegére, azonban nem fejtette ki, hogy az elsőfokú bíróság ezen körben mutatkozó indokolásbeli mulasztása mennyiben hatott ki az ügy érdemére, figyelemmel arra, hogy az elsőfokú bíróság az elévülés megszakadására vonatkozó alperesi érvelést a Szervezet1 fizetési felszólításainak érvénytelenségére alapította. Az elévülés megszakadása körében hozott döntése indokait az elsőfokú bíróság az ítéletében egyértelműen kifejtette, ehhez képest az alperes a fellebbezésében nem adott elő olyan érvelést, amely az indokolási kötelezettség megsértésére vonatkozó eljárási jogszabálysértést alátámaszthatta volna. Az elsőfokú bíróság a perköltség körében hozott döntését sommásan indokolta, de megállapíthatóak belőle azok az indokok, amelyek alapján a KDB előtti eljárással felmerült költséget a perben felszámíthatónak tartotta. Az elsőfokú eljárással érvényesíthető ügyvédi munkadíjjal kapcsolatban az elsőfokú ítélet indokolása csak a jogszabályhelyekre történő hivatkozást tartalmazza, az alperes védiratában felhozott érvekre nem reagált, azonban a fellebbezésben megismételt érveket az elsőfokú perköltség eltűzött jellegével kapcsolatban a másodfokú bíróság érdemben értékelte, ezért a perköltség körében adott hiányos elsőfokú ítéleti indokolás nem minősült az ügy érdemére kiható eljárási jogszabálysértésnek. Mindezekre figyelemmel alaptalanul hivatkozott az alperes a fellebbezésében a Kp. 84. § (2) bekezdése és a Pp. 346. § (5) bekezdése szerinti indokolási kötelezettség megsértésére.

[22] Az alperes a fellebbezésében a bizonyítékok helytelen értékelése körében hangsúlyozta, hogy az elévülés nyugvása körében az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe az alperesi tényállításokat, az ítéletét kizárólag a felperesi egyoldalú tényelődadásokra alapította, a tényállást ebben a körben nem tárta fel teljes körben. Az alperes a fellebbezésében az ebben a körben adott indokolásával azt igyekezett alátámasztani, hogy az elévülés nyugvása kérdésében a Szervezetlől kapott iratokról való tudomásszerzésének az ügy érdemére kiható jelentősége van, melyet az elsőfokú bíróság a bizonyítékok okszerű mérlegelését sértő módon nem vett figyelembe. A fellebbezési érveléssel szemben az elsőfokú bíróság az ítéletének indoklásában a tényállás körében is rögzítette a Szervezetl részéről történt irattovábbítás időpontját, az ezzel kapcsolatos alperesi érvelést, és az elévülés nyugvása körében adott jogi indoklásában az ítéletének [16]-[24] bekezdésében részletes indokolását adta annak, hogy az alperes érvelését miért nem tudta alaposnak elfogadni, ezzel szemben miért tartotta alaposnak az arra történt felperesi hivatkozást, miszerint az alperes nem volt elzárva attól, hogy elévülési időn belül érvényesítse a követelését, az elévülés nyugvása nem következett be. Mindezekből következően alaptalannak bizonyult a fellebbezés arra történt hivatkozása, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a szükséges körben nem tárta fel, iratellenesek a megállapításai és egyoldalúan értékelte a feltárt bizonyítékokat, az elsőfokú bíróság ítélete nem sértette a Kp. 78. § (1) bekezdését és a Pp. 279. § (1) bekezdését. Nem sértette továbbá a Kp. 85. § (1) és (2) bekezdése szerinti, a releváns tények fennállásának időpontjára vonatkozó előírást sem, mindezek részletes indokolása az elévüléssel kapcsolatos érdemi anyagi jogszabálysértés vizsgálata körébe tartozik. Azon túl, hogy az elsőfokú bíróság eljárása nem sértette a fenti tételes eljárásjogi rendelkezéseket, az alperes a fellebbezésében nem adott elő olyan többlettényállási elemet, amely a Kp. 2. § (2) bekezdése és 2. § (4) bekezdése szerinti alapelvi jelentőségű rendelkezések sérelme körében értékelhető lenne, ezért alaptalannak bizonyult a fellebbezés alapelvi rendelkezések megsértésére történt hivatkozása is.

[23] Az elévülés megszakadása kérdésében az alperes a fellebbezésében csupán Kp. 85. § (2) bekezdése és Pp. 346. § (5) bekezdése szerinti indokolási kötelezettség elmulasztására hivatkozott – a fent részletezettek szerint alaptalanul –, ezt meghaladóan az elsőfokú bíróságnak az elévülés megszakadása körében kifejtett indokolását nem vitatta. Mindezek után az ítéltábla csak annak megállapítására szorítkozhatott, az elsőfokú bíróság helytállóan vette figyelembe, hogy a Kúria és a Fővárosi Ítéltábla korábbi jogerős döntéseire figyelemmel a Szervezetl felszólításai mint érvénytelenek nem vehetők figyelembe elévülési időt megszakító eljárási cselekményként amellet, hogy azok nem jogosulttól származnak. Mindezek alapján jogszerűen járt el az elsőfokú bíróság, amikor az ösztöndíj szerződésből eredő követelés tekintetében elévülési időt megszakító eljárási cselekményt nem azonosított.

[24] Az elévülés nyugvása körében az alperes a fellebbezésében hivatkozott az ösztöndíj szerződésből eredő háromoldalú speciális jogviszonyra, valamint arra, hogy a Kttv. és a Korm. rendelet irányadó rendelkezéseire figyelemmel a követelés valódi jogosultja nem az alperes. Ebben a körben hangsúlyozza a másodfokú bíróság, hogy az ösztöndíj szerződésből eredő megtérítési igény jogosultjának személyét a Kúria a Kfv.VII.38.221/2019/6. számú ítéletében már rendezte, az abban foglaltak mind precedens jellegű megállapítások, a jelen eljárásban is kötötték az elsőfokú bíróságot. Mindezekre figyelemmel alaptalanul érvelt az alperes a fellebbezésében azzal, hogy csak formálisan tekinthető a követelés jogosultjának, a valódi jogosult a Szervezetl, az erre vonatkozó Kttv.

jogszabályi rendelkezéseket és a kúriai megállapításokat a jelen perben vitássá már nem tehetette. A követelés jogosultja az alperes volt, neki kellett az elévülési időn belül az igényét a felperessel szemben érvényesítenie, az elévülési időn belüli igényérvényesítés elmulasztása a terhére esik, ezzel szemben alaptalanul hivatkozott arra, hogy a Kttv. csak lehetőséget teremt számára az igény érvényesítéséhez, kötelezettségként azonban azt nem írja elő. Az elsőfokú bíróság az ítéletének indokolásában helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy mivel az alperes a szerződés felmondásáról tudott, ahhoz hozzájárult, tisztában volt a szerződés tartalmával, mindezekből rendelkezésére álltak azok az információk, amely alapján az igényét a felperessel szemben érvényesítette, nem kellett megvárnia a Szervezet1 igényérvényesítésének eredményét, ezért az elévülés nyugvására okot adó körülmény nem állt be. A fentiekre figyelemmel eredménytelenül hivatkozott a fellebbezésében az alperes az ösztöndíjas jogviszony speciális jellegére, az adott jogviszonyra vonatkozó Kttv.- és Korm. rendelet-beli előírásokra valamint arra, hogy a tudomásszerzés tekintetében őt többletkötelezettség és mulasztás nem terhelte. Az elsőfokú bíróság az alperesi információszerzéssel kapcsolatban nem többletkövetelményeket, jogalap nélküli elvárásokat támasztott az alperessel szemben, csupán okszerű indokát adta annak, hogy az adott ügy egyedi körülményeire figyelemmel az ösztöndíj szerződés felmondásakor miért volt az alperes már minden információ birtokában, amellyel az igényét a felperessel szemben érvényesíteni tudta volna. Mindezekre tekintettel nem sérült az alperes tekintetében a tisztességes eljárás követelménye, a Kp. 2. § (2) bekezdése megsértése vonatkozásában az alperes a fellebbezésében ebben a körben sem adott elő értékelhető többlettényállási elemet.

[25] A fellebbezés az elévülés nyugvása körében részletezte az elsőfokú eljárásban már hivatkozott kúriai eseti döntések releváns tartalmát, melyeket álláspontja szerint analóg módon a perbeli esetben is figyelembe kellett volna venni. A BH2014. 270 számú eseti döntésben olyan később keletkezett jogerős ítélet merült fel, melyből a jogosultak értesülhettek a korábbi jogi álláspontjuk hibájáról és ezt követően lehettek tisztában azzal, hogy a haszonélvezettel kapcsolatos igényüket perben érvényesíthetik. Az Mfv.10.025/2022/6. számú eseti döntésben arra hivatkozással indíthatott elévülési időn belül pert a felperes, hogy a perben releváns szerződésmódosításokról csak később szerzett tudomást. A Pfv.21.248/2017/9. számú eseti döntés tekintetében a kisajátítást helyettesítő adásvételi szerződés érvénytelenségét megállapító jogerős bírósági ítélet jelentett az elévülés szempontjából olyan jogilag jelentős tény, ameddig a felperesi igényérvényesítés tekintetében az elévülési idő nyugodhatott. A Pfv.III.20.779/2012/3. számú ítéletben a Kúria a felperes személyes körülményeire tekintettel talált olyan menthető okot, ameddig a felperesi károsult a károsodása bekövetkeztéről nem tudott, az igényérvényesítési joga mindaddig nyugodott, amíg tudomást nem szerzett arról, hogy mely időszakra nem kapott családi pótlékot. A Kf.45.088/2021/6. számú eseti döntés tekintetében az elévülés nyugvása kérdésében a Kúria azt az időpontot tartotta relevánsnak, amikor az igény érvényesítésre jogosult az egészségkárosodása mértékéről és mibenlétéről teljeskörű tudomást szerzett. A fenti eseti döntések tekintetében közös az, hogy később következett be olyan jogilag jelentős tény – jogerős ítélet vagy egyéb információszerzés –, amelyből az igényérvényesítésre jogosult teljeskörűen tudomásszerzést szerzett arról, hogy az igényét a kötelezettel szemben érvényesítheti. Ezzel szemben a perbeli esetben az alperes már az ösztöndíj szerződés felmondásakor tudatában lehetett annak, hogy a szerződés felmondásra került, mi a szerződés releváns tartalma, a szerződésből eredő igényét mint jogosult érvényesítheti, tehát minden adat rendelkezésére állt ahhoz, hogy a fizetési felszólítását elévülési időn belül a felperessel szemben kibocsássa. Ebből a szempontból irreleváns az, hogy a követelésre nem jogosult személy, a Szervezet1 több alkalommal fizetési felszólítással megpróbálta a követelést

érvényesíteni a felperessel szemben, és az is, hogy csak később jutott tudomására az alperesnek az a kúriai eseti döntés, amely a jogosult személyét tisztázta. Mindezen körülményektől függetlenül ugyanis a releváns Kttv. jogszabályi rendelkezések alapján az alperesnek tudatában kellett lennie, hogy az igény érvényesítésére, mint az ösztöndíj szerződésben befogadó intézményben szereplő személy jogosult, a követelés érvényesítéséhez szükséges információk rendelkezésére álltak. A Szervezet1 mint nem jogosult személy igényérvényesítésének eredményét bevárnia nem kellett, a fennálló követelés összecszerúsége a szerződés felmondásakor a szerződés tartalmából egyértelmű kellett, hogy legyen. A perbeli esetben tehát nem utóbb történt olyan jogilag jelentős tény, amely az elévülés nyugvására alapot adott, ezért az alperes által a fellebbezésében hivatkozott kúriai eseti döntések még analóg módon sem voltak figyelembe vehetők, az elévülés nyugvásával kapcsolatos fellebbezési érvelés eredményre nem vezethetett.

[26] Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a perben feltárt adatokat az elévülés körében okszerűen értékelte és helytálló következtetésre jutott annak megállapításával, hogy a Kttv. 192. § (1) bekezdése szerinti hároméves elévülési idő megszakítására és nyugvására okot adó körülmény nem következett be, ezért az alperesi követelés a Kttv. 192. § (5) kezdése alapján bírósági úton nem érvényesíthető.

[27] A perköltség körében az elsőfokú bíróság a KDB előtti igényérvényesítéssel kapcsolatban felszámított 250.000 forint + ÁFA ügyvédi költséget a Rendelet 14. § (3) bekezdés a) pontja és 14. § (1) bekezdése alapján tartotta felszámíthatónak a perben. A Rendelet fenti rendelkezései csupán a KDB előtti eljárásban történő költségfelszámítás lehetőségéről és arról az esetről szólnak, amikor a panasz alaptalansága esetén a panaszos költségre nem jogosult. Ezen jogszabályi rendelkezések nem adnak támpontot abban a tekintetben, hogy a KDB előtti eljárást követő peres eljárásban a KDB előtti igényérvényesítéssel kapcsolatos költség felszámítható-e. Az elsőfokú bíróság helytelenül tartotta felszámíthatónak a perben a KDB előtti igényérvényesítés költségét attól függetlenül, hogy a KDB előtt a panasz elutasításra került, nem vette figyelembe az ebben a körben kialakult és a vonatkozó jogirodalommal is alátámasztott bírói gyakorlatot.

[28] A Kp.-hez fűzött Nagykommentár (szerkesztette: Barabás Gergely/F. Rozsnyai Krisztina/Kovács András György, www.uj.jogtar.hu) Kp. 35. §-ához kapcsolódó indokolása szerint sajátos kérdés, hogy perköltségnek minősülhetnek-e a közigazgatási pert megelőző hatósági eljárással összefüggésben felmerült költségek. Erre főszabály szerint akkor van lehetőség, ha azok a megelőző eljárásban valamilyen okból nem voltak érvényesíthetők. Amennyiben ezen költségek a megelőző eljárásban érvényesíthetők, akkor nem a perbeli, hanem a megelőző eljárásbeli jogérvényesítéssel állnak összefüggésben, így érvényesítésüket elsődlegesen a megelőző eljárásban kell megkísérelni. Amennyiben ez jogellenesen nem jár sikerrel, akkor ezen költségeket közigazgatási jogvita tárgyává kell tenni. Ha egyáltalán nincs jogi lehetőség a megelőző eljárásban való érvényesítésükre, a közigazgatási perben felszámíthatók, feltéve, hogy annak a további feltételei fennállnak.

[29] A fentiek alapján rögzíthető, hogy a megelőző eljárással kapcsolatos költség csak akkor érvényesíthető közigazgatási perben, ha a megelőző eljárásban arra nem volt lehetőség, vagy lehetőség volt rá, annak érvényesítése azonban – jogellenes módon – nem járt sikerrel. A jelen esetben nem volt vitatott, hogy a KDB előtti eljárás nem minősül megelőző eljárásnak, azonban a peres eljárást kötelezően megelőző eljárás. Ebből eredően arra tekintettel, hogy a fenti gyakorlat alapján a megelőző eljárásban felmerült költség csak akkor érvényesíthető a perben, ha arra nem volt lehetősége a jogosultnak a megelőző eljárásban, a megelőző eljárásnak nem minősülő eljárás tekintetében ez még inkább igaz kell, hogy legyen. A KDB panaszt elutasító határozatában rendelkezett a költségviselésről, megállapította, hogy az eljárás költségeit a felek maguk viselik, figyelemmel arra, hogy a panasz elutasításra került. Ebből világos, hogy a felperes a költségét a KDB előtti eljárásban felszámíthatta, annak érvényesítésére ott lehetősége volt, tehát a perben azt már nem érvényesítheti. A költséget azért nem kapta meg, mert a KDB előtti eljárásban a panasz elutasításra került, az ezt követő peres eljárásban – a jelen ítéletben kifejtettek szerint – megállapítást nyert, hogy az alperes a panasz eljárásban téves jogi álláspontot foglalt el, azonban a peres eljárás nem fellebbezési eljárása a KDB előtti eljárásnak, ezért a felperes pernyertessége esetén a KDB előtti eljárásban foglalt költségét a pernyertességre hivatkozással sem érvényesítheti. Mindezekre figyelemmel jogsértő döntést hozott az elsőfokú bíróság, amikor a KDB előtti eljárással felmerült költséget a felperes javára perköltségként a perben megítélte, ezért a másodfokú bíróság megállapította, hogy a felperes elsőfokú perköltségigénye a KDB előtti eljárással felmerült 250.000 forint + ÁFA tekintetében megalapozatlan.

[30] A peres eljárás irataiból megállapítható, hogy az alperes már a védiratában részletesen kifogásolta és eltúlzottnak tartotta a felperes által az elsőfokú eljárásra felszámított perköltséget. Az elsőfokú bíróság az ítéletének indokolásában csak a perköltségviselésre vonatkozó általános eljárásjogi rendelkezéseket hívta fel, az alperes által kifogásolt szempontokról számot nem adott, azokat nem értékelte. Mindazonáltal a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított perköltség felülbírálatára során a fellebbezésben megismételt védirati hivatkozásokat értékelte és azokat alaposnak tartotta abban a tekintetben, hogy az elsőfokú bíróság a megbízási díj alapján felszámított perköltségigényt jogsértő módon nem mérsékelte. A felperes által az elsőfokú eljárásban benyújtott két, rövid tartalmú beadványt és az egyórás tárgyalási képviseletet figyelembe véve, tekintettel arra is, hogy az ügyben jogkérdésben, bizonyítási eljárás lefolytatása nélkül egy tárgyaláson érdemi döntést lehetett hozni, a megbízási megállapodásban kikötött 250.000 forint + ÁFA perköltség eltúlzottnak tekintendő. Figyelembe kellett venni a fellebbezésben hivatkozott IM rendelet 2. § (2) bekezdését, mely szerint a megbízási megállapodásban kikötött ügyvédi munkadíj mérséklésére a pertárgyértékre figyelemmel is sor kerülhet, a pertárgyérték a fizetési felszólítással érvényesített 861.333 forint tőkeösszeg, melyhez mérten a peres eljárásra kikötött ügyvédi munkadíj szintén eltúlzottnak tekintendő. Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélettel megállapított elsőfokú peres eljárási perköltséget az IM rendelet 2. § (2) bekezdése alapján mérsékelte, és azt mérlegeléssel, a fenti szempontokkal arányban állóan 150.000 forint + ÁFA, azaz 190.500 forintban tartotta megállapíthatónak, az elsőfokú ítélet szerinti perköltséget ezért ezen összegre leszállította.

[31] A fent részletezettek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a perköltségre vonatkozó rendelkezés tekintetében a Kp. 109. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta, egyebekben helyes indokainál fogva helybenhagyta.

[32] A Fővárosi Ítéltábla a Kp. 99. § (3) bekezdése és 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 83. § (2) bekezdése értelmében kötelezte a pervesztes alperest a felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére a Pp. 81. § (1)-(2) bekezdésére, 82. § (2)-(3) bekezdésére is figyelemmel. Ennek megállapításánál figyelembe vette, hogy az alperes a per főkérdése, az elévülés megszakadása és nyugvása tekintetében a másodfokú eljárásban pervesztes lett, a perköltség tekintetében minősült pernyertesnek, ezért a kétharmad-egyharmad pervesztességi-pernyertességi arányra figyelemmel a felperesi perköltség kétharmad részének viselésére köteles. A felperes által a másodfokú eljárásra felszámított 250.000 forint + ÁFA összeget a másodfokú bíróság az IM rendelet 2. § (2) bekezdése alapján a pertárgyértékre, a tárgyaláson kívüli elbírálásra, az ügy bonyolultságára, valamint a fellebbezési ellenkérelem elkészítésének idő- és munkaigényére figyelemmel eltúlzottnak találta, ezért azt mérlegeléssel 60.000 forint + ÁFA összegben tartotta megállapíthatónak. Ezen összeg kétharmada 40.000 forint + ÁFA, vagyis 50.800 forint, mely az alperes által viselendő másodfokú perköltség.

[33] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdése és 46. § (1) bekezdése szerinti mértékű fellebbezési illeték (68.907 forint) az alperes Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontja szerinti teljes személyes illetékmentessége és a felperes munkavállalói költségkedvezménye folytán a Pp. 102. § (1) és (6) bekezdése értelmében az állam terhén marad.

[34] A másodfokú bíróság az ítélet elleni fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése szerint alkalmazandó 77. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[35] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2025. március 12.

dr. Szőke Mária s.k.	dr. Bíró Péter s.k.	dr. Bendli Attila József s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró